

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Katowice, dnia 27 wrzesień 2010 r.

**Pan
Józef Caputa
Wójt
Gminy Buczkowice**

LKA-4101-08-02/2010/P/10/157

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy Buczkowice² w zakresie inwestycji gminnych z uwzględnieniem projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej w latach 2004-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 31 sierpnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny cząstkowe:

1. Gmina Buczkowice w latach 2004 - 2007 zrealizowała 6 zadań inwestycyjnych za kwotę łącznie 8.631.615,58 zł, w tym 5.472.666,04 zł ze środków unijnych. Z ww. zadań badaniem objęto, wybrane metodą niestatystyczną, dwa zadania dotyczące „*Modernizacji dróg – budowy chodników, poszerzenia i odwodnienia drogi w Buczkowicach, Godziszce*

¹ Dz. U. z 2007 Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

² Zwany dalej „Urzędem”

i Kalnej”³ oraz „Modernizacji boisk sportowych Buczkowice-Centrum, w rejonie Zespołu Szkół w Buczkowicach”⁴. Na zadania te wydano łącznie 4.367.137,86 zł (50,6 %).

2. W Urzędzie opracowano procedury przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich. W sposób precyzyjny określono w nich zakres pracy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Objęte badaniem zadania ujęto w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy na lata 2004-2013. Przed wszczęciem procedur ubiegania się o wsparcie ze środków unijnych, w Urzędzie przygotowano ich dokumentację projektową oraz uzyskano wymagane prawem pozwolenia na budowę. Wykonawcy dokumentacji projektowej posiadali wymagane uprawnienia do projektowania, a Gmina dysponowała nieruchomościami, na których zostały one zrealizowane.

W 2005 r. dla zadań tych zawarto umowy, odpowiednio - z Wojewodą Śląskim („modernizacja dróg”) i z Zarządem Województwa Śląskiego („modernizacja boisk”), o ich dofinansowanie ze środków unijnych, zapewniając ich finansowanie. Dla pierwszego z tych zadań uzyskano dofinansowanie w kwocie 2.817.381,61 zł (75 % kosztów ogółem), a dla drugiego 400.408,80 zł (65 % kosztów ogółem).

3. Wykonawców, dla obu zadań, wyłoniono w wyniku przeprowadzonych przez Urząd, w trybie przetargu nieograniczonego, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Do przebiegu tych postępowań, poza jednym wyjątkiem, NIK nie wnosi uwag.

W przypadku zadania „modernizacja dróg” NIK negatywnie ocenia ustalenie wartości tego zamówienia, z naruszeniem art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, ponieważ wartość części tego zamówienia realizowanej w Buczkowicach („Budowa chodnika dla pieszych wzdłuż drogi powiatowej 04367 Żywiec- Buczkowice na odcinku od mostu na potoku Godziszczanka w Godziszce do ul. Grunwaldzkiej w Buczkowicach”) określono na podstawie kosztorysu inwestorskiego, opracowanego w sierpniu 2003 r., tj. 1,5 roku przed wszczęciem postępowania. Zgodnie z przytoczonym przepisem wartość zamówienia publicznego dotyczącego robót budowlanych winna być ustalona nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania. Odpowiedzialny za przygotowanie dokumentacji przetargowej podinspektor w Referacie Budownictwa wyjaśniał powyższe przeoczeniem,

³ Zwane dalej „modernizacja dróg”

⁴ Zwane dalej „modernizacja boisk”

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, zwanej dalej „ustawą Prawo zamówień publicznych”.

a Przewodniczący Komisji Przetargowej w sprawie dopuszczenia do naruszenia ww. przepisu stwierdzał, że „*Nie ma na to wyjaśnienia*”.

4. W umowach z wykonawcami obu zadań należyte zabezpieczono interesy Gminy, m.in. poprzez wymaganie od wykonawców gwarancji i zabezpieczeń należytego wykonania umów oraz wprowadzenie postanowień o karach umownych z tytułu nieterminowej lub nienależytej jakościowo realizacji przedmiotu umów.
5. Obydwa zadania zrealizowano terminowo oraz zapewniono nadzór inwestorski nad ich realizacją.

Zadanie „*modernizacja dróg*” zrealizowano zgodnie z założeniami opracowanego projektu, a w trakcie jego odbioru końcowego nie stwierdzono wad i usterek, z uwagi na ich usunięcie przez wykonawcę po przeprowadzanych wcześniej odbiorach robót częściowych. Również przeprowadzone odbiory pogwarancyjne nie wykazały usterek.

Z kolei, przy realizacji zadania „*modernizacja boisk*” dokonano zmian jego zakresu rzeczowego w stosunku do pierwotnych założeń. Niezgodnie z dokumentacją projektową i zapisami ujętymi we wniosku o dofinansowanie tego zadania ze środków unijnych, wykonano rozbieg skoczni do skoku w dal i trójskoku (zrealizowano tylko jeden z dwóch dobiegów) oraz bieżnię do biegu na 60 m (została wydłużona kosztem ww. dobiegu). Ponadto zmieniono rodzaj nawierzchni boiska do siatkówki (z trawiastej na tartanową), a powstałe z tego tytułu dodatkowe koszty na kwotę 42.240,79 zł sfinansowano ze środków Gminy. Na zmianę nawierzchni podpisano z wykonawcą zadania umowę na roboty dodatkowe. W ocenie NIK zamówienia udzielono z naruszeniem art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, gdyż roboty nim objęte nie miały cech zamówienia dodatkowego, lecz rozwiązania zamiennego.

Pomimo dokonania ww. zmian, w protokole odbioru, sporządzonym 14 września 2006 r. i podpisanym przez 6 członków komisji odbiorowej, niezgodnie ze stanem faktycznym stwierdzono, że „*roboty zostały wykonane zgodnie z dokumentacją projektową i specyfikacjami technicznymi.*”

Pan Wójt wprowadzenie zmian wyjaśniał m.in. stwierdzeniem dopiero w trakcie prowadzenia robót budowlanych warunków do wykonania bieżni oraz zaistnieniem, po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego, możliwości sfinansowania z budżetu gminy, wnioskowanej przez aktualnego Dyrektora Szkoły zmiany nawierzchni boiska, którą wcześniej, ze względów finansowych, zaprojektowano w formie trawiastej.

Wprowadzanie zmian rzeczowych w trakcie realizacji zadania „modernizacja boisk”, których wnioskodawcą był użytkownik obiektu, w ocenie NIK świadczy o niedochowaniu w Urzędzie, na etapie przygotowywania dokumentacji projektowej oraz określania przedmiotu zamówienia należytej staranności w przedmiocie analizy i uzgodnień założeń zadania.

6. Rzetelnie rozliczono i zaewidencjonowano wydatki poniesione na ww. zadania. Wystawiane przez wykonawców robót, usług i dostaw faktury sprawdzano pod względem formalnym i rachunkowym oraz opisywano zgodnie z wymogami umowy o dofinansowanie. Do faktur załączono protokoły odbioru robót i usług potwierdzone przez inspektora nadzoru i osoby odpowiedzialne za odbiór merytoryczny wykonanych robót. Płatności faktur dokonywano terminowo, zgodnie z harmonogramami. Prawidłowo przyjęto do ewidencji majątku Gminy powstałe środki trwałe, których wartość ustalono rzetelnie.
7. W ocenie NIK, w wyniku realizacji analizowanych zadań Gmina wywiązała się z przyjętych w umowach o dofinansowanie ich ze środków unijnych zobowiązań umownych, osiągając określone w nich cele i parametry dotyczące modernizacji dróg i obiektów sportowych. Powstałe w wyniku realizacji zadań efekty rzeczowe m.in. w postaci obiektów sportowych użytkownicy eksploatowali prawidłowo.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ***Wzmożenie nadzoru w Urzędzie nad planowaniem i realizacją zadań inwestycyjnych, w tym współfinansowanych ze środków UE, w zakresie uwzględniania w założeniach zadań potrzeb przyszłych użytkowników ich efektów rzeczowych.***
2. ***Wzmożenie nadzoru w Urzędzie nad przygotowaniem dokumentacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do

Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.